

การ

ดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

นภัสกร บ่อทรัพย์^{1*}

เฉลิมชัย หาญกล้า²

สรชัย ชูชีพ³

รับบทความ: 20 มีนาคม 2568 แก้ไขบทความ: 5 มิถุนายน 2568 ตอรับบทความ: 23 กรกฎาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 352 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 186 คน โดยใช้สูตรตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.966 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์รอยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบเอฟ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การดำเนินงาน นิเทศภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹⁻³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

* อีเมล: Nooanpilaiwan@gmail.com

Implementation of internal supervision in child development centers under local administrative organizations, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province

Napassakron Borsup^{1*}

Chalermchai Hankla²

Sunchai Chucheeep³

Abstract

The purpose of this article 1) Study the implementation of internal supervision in child development centers under local administrative organizations, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province, and 2) compare the implementation of internal supervision in child development centers under local administrative organizations, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province, classified by work status, education level, and work experience. The population used in this research was the executive board of the child development center and the teachers of the child development center under the local administrative organization, Phatthana Nikhom District, Lopburi Province, academic year 2024, totaling 352 people. The sample group was the executive board of the child development center and the teachers of the child development center under the local administrative organization, Phatthana Nikhom District, Lopburi Province, totaling 186 people. The Krejcie & Morgan sampling table formula was used at a confidence level of 95 percent, allowing an error of 0.05 in calculating the sample size. It was obtained by simple random sampling. The instrument used was a questionnaire with a reliability value of 0.966. Data were analyzed by finding percentages, means, standard deviations, t-tests, F-tests, and one-way analysis of variance. The research results found that: 1. The results of internal supervision in child development centers under local administrative organizations, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province, were overall at a high level, and 2. The results of the comparison of the implementation of internal supervision in child development centers under local administrative organizations Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province, when classified by work status, education level, and overall work experience, were significantly different at the .05 level.

Keywords: Implementation, Internal Supervision, Child Development Centers

¹⁻³ Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

* Email: Nooaonpilaiwan@gmail.com

บทนำ

การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน หรือประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน ทั้งนี้เพราะการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ดังที่ ปนัดดา หมอยา และธรินธร นามวรรณ (2561) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูมีบทบาทหน้าที่หลักสำคัญในระบบโรงเรียน นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันนั้นได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย การปรับเปลี่ยนนั้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันก็คือ การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพมากขึ้น และเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจ เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นการกระตุ้นความคิดให้เกิดกับครู การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย เป็นการมุ่งเน้นสนับสนุน ส่งเสริมเอื้ออำนวยให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงการศึกษาที่เหมาะสม เน้นความเสมอภาคและมีคุณภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนานโยบาย และโครงสร้างการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านศิลปะ การสื่อสาร และการเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับ และการนิเทศการศึกษายังหมายถึงการมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของเด็กปฐมวัย โดยมุ่งเน้นให้เด็กได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาคุณภาพสูงและสนับสนุนการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งการเรียนรู้ทางสังคม และทางร่างกาย ในช่วงอายุปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กพัฒนาเต็มศักยภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Puckett & Black, 2018)

นอกจากนี้การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กศึกษาปฐมวัยยังเป็นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แนะ สนับสนุนส่งเสริม สร้างเสริมขวัญ ให้กำลังใจ โดยการมีส่วนร่วม ร่วมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ให้แก่บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย (ปริญญช ณะฉันทน์ และคณะ, 2566) โดยมุ่งเน้น ดังนี้ 1) การเป็นผู้กำกับและสนับสนุนเด็กในการเติบโตและพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการเข้าใจความต้องการ และความสามารถของเด็กแต่ละคน และสร้างสภาวะที่กระตุ้นให้เด็กมีสมรรถภาพและสมดุลในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านสติปัญญา 2) การมุ่งเน้นไปที่การสร้างสภาวะการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง ความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้ 3) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการพัฒนา ทักษะทางการเรียนรู้อื่น ๆ เน้นให้ผู้นิเทศการศึกษาสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่เชิงสร้างสรรค์และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยให้โอกาสให้เด็กมีการสร้างสรรค์ การสร้างและแก้ไขปัญหา การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาทักษะ ทางสร้างสรรค์ต่าง ๆ เพื่อสร้างสมรรถภาพในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 4)

การสร้างพันธมิตรระหว่างโรงเรียนและครอบครัว โดยเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและครอบครัว เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและการทำงานร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย โดยผู้นิเทศการศึกษาควรสร้างช่องทางการสื่อสารกับครอบครัว และเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง กับครอบครัว 5) การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเน้นให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของเด็กใน การช่วยเหลือและส่งเสริมสังคม โดยให้โอกาสให้เด็กมีการเข้าร่วมกิจกรรมสังคมที่เป็นประโยชน์ การเรียนรู้ความรับผิดชอบต่อสังคมและค่านิยมที่ดี และการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และ 6) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทั้งกายและจิต โดยเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทั้งกายและจิตของเด็ก โดยการให้ความสำคัญกับการเล่นและการเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์ทางจิตวิทยา การสนับสนุนการพัฒนาส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนทักษะส่วนบุคคล และการสร้างพื้นที่ ที่เพิ่มความคุ้มค่าและความสุขในการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรที่หลากหลาย การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง จากการมีหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยผ่านทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ มท.0816.3/ว1519 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2563 เรื่องการนิเทศ กำกับ ติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อการบริหารจัดการที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ส่งเสริมให้ความรู้ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ จากสาเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เพราะการนิเทศภายในเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะพัฒนา และส่งเสริมให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย

สุภาวดี เหลี้ยวเจริญ (2562) ได้เสนอแนวทางในการจัดการนิเทศภายในไว้ 4 วิธีการ คือ

1. การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) เป็นการนิเทศที่เน้นกระบวนการปรับปรุงการสอนของครูอย่างเข้มข้น ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน และทำให้ครบกระบวนการนิเทศ

2. การนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Cooperative Professional Development) เป็นทางเลือกหนึ่งของการนิเทศ สำหรับครูที่ไม่ประสงค์จะรับการนิเทศแบบอื่น เป็นกระบวนการที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การอภิปราย แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับปรับปรุงวิชาชีพ

3. การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-Directed Development) เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูทำงานโดยอิสระ เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ด้วยการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพการสอนของตนและดำเนินการตามโครงสร้างที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย วิธีการ ในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ครูต้องการ

4. การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (Administrative Monitoring) เป็นการนิเทศที่ผู้บริหารเข้าเยี่ยมชั้นเรียนในระยะเวลาสั้น ๆ และอย่างไม่เป็นทางการเท่าใด แต่ต้องมีการวางแผนทั้งก่อนเข้าเยี่ยมและการให้คำปรึกษาหลังเข้าเยี่ยมแล้ว

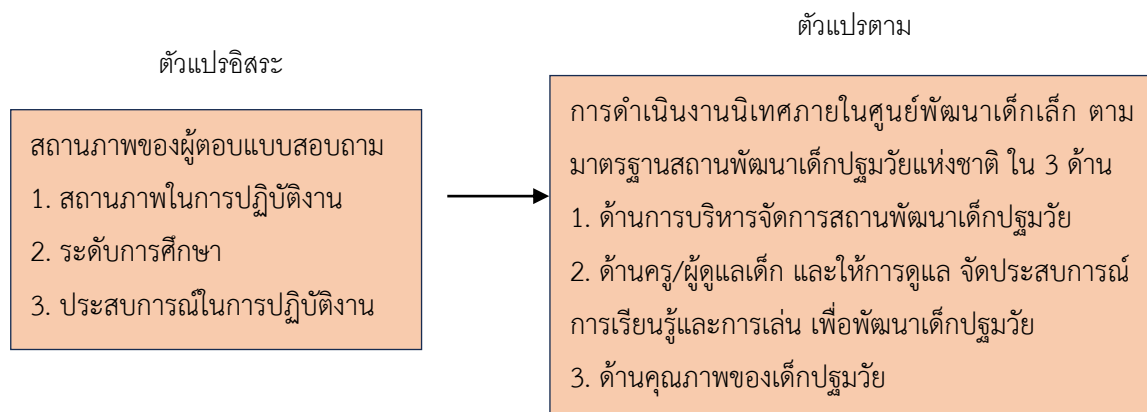
รัชณี สุวรรณเกษร (2562) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีฐานะเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้ คือ 1) เป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างแท้จริง 3) ร่วมประชุมวางแผน การนิเทศภายในโรงเรียนกับผู้นิเทศและครูในฐานะประธาน 4) พิจารณานุมัติโครงการนิเทศภายในโรงเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนงาน 5) เป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 6) ให้การสนับสนุนทั้งด้านอุปกรณ์ งบประมาณ ขวัญและกำลังใจในการดำเนิน 7) ให้คำปรึกษาแนะนำและเป็นวิทยากรที่ดีแก่ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 8) ช่วยเหลือและส่งเสริมให้ครูมีความรู้และพัฒนาการทางวิชาชีพ 9) ให้เทคนิคการบริหารมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการนิเทศภายในโรงเรียน และ 10) ติดตามและประเมินผลการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน

จากข้อความที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นในการนิเทศภายในเนื่องจากให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของยุคปัจจุบันดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จากการศึกษาคู่มือมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งมีประเด็นที่สอดคล้องกับผู้วิจัยจึงได้จัดขอบข่ายงานนิเทศภายใน ไว้ 3 ด้าน โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิด แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 352 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี, 2567) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 186 คน โดยวิธีการเลือกแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 25 ข้อ ที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.966 รวบรวมข้อมูลโดยการประสานกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีกลุ่มตัวอย่างในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยดำเนินการการนำส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเองภายใน 30 วัน ระหว่างเดือน กันยายน ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ.2567 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ภาพรวม

ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.05	0.62	มาก
2. ด้านครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.05	0.64	มาก
3. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย	4.08	0.66	มาก
ภาพรวม	4.06	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ($\bar{x}$ = 4.08, S.D. = 0.66) ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x}$ = 4.05, S.D. = 0.62) และด้านครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x}$ = 4.05, S.D. = 0.64)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ตัวแปร	ค่าสถิติ	p.
สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	t=-2.46	.015*
ระดับการศึกษา	F=3.379	.036*
ประสบการณ์การทำงาน	F=4.801	.003*

*p≤ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

1. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี การแนะนำการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ การส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพในการจัดสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอก อาคารโดยเอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ มีการให้ความร่วมมือการบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการส่งเสริมออกแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรพรรณ ธีรพลไกร (2563) ศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาพัฒนา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานนิเทศระดับปฐมวัยของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาพัฒนา จังหวัดนนทบุรี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านกระบวนการดูแลจัดประสบการณ์ เรียนรู้ และเล่น ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ทางภาษาที่มีความหมายต่อเด็กเพื่อการสื่อสารอย่างหลากหลาย ผูกพัน พูด ถาม ตอบ เล่าและสนทนาตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการ มีการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย ในชีวิตประจำวัน มีการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปฏิสัมพันธ์คุณธรรม และความเป็นพลเมืองดี มีการแนะนำครู เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคล สิ่งต่าง ๆ สถานที่ และธรรมชาติรอบตัวด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมธินี สะไร (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี มีการแนะนำส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีจินตนาการ และความคิดเหมาะสมกับวัย มีการแนะนำส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้ มีการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมนักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ มีการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมนักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองเหมาะสมกับวัย มีการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมนักเรียนมีทักษะในการสื่อสารเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุริยรัตน์ หลิมเล็ก (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู/ผู้ดูแลเด็กมีความเห็นว่าการนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นการทำงานร่วมกันของบุคลากร อย่างถูกต้องตามหลักวิชา มีการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอน มีระบบระเบียบโดยมุ่งบรรยากาศที่เป็นกันเอง ตามหลักประชาธิปไตย เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจทำให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนพวงศ์ คงประจักร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับ มาก 2) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กับ

ครูผู้สอน พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโดย ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความเข้าใจว่าการนิเทศภายในโรงเรียนดำเนินการเพื่อพัฒนาครู ในโรงเรียนเป็นงานสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานโดยการแนะนำเสนอแนะ และให้บริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานการนิเทศควรทำอย่างมีระบบและก่อให้เกิดกำลังใจและขวัญดีแก่ผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา สอดคล้องกับของเมธีนิสสะไร (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอหรือเสาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า การเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนาอำเภอหรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมแตกต่างกัน

3. การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไปเข้าใจว่าการนิเทศต้องเป็นการช่วยกระตุ้นเตือนการประสานงาน และแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครู ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย เป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์ การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกันต้องเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ และมีจุดมุ่งหมายที่จะลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนและชุมชนโดยเฉพาะชนบท สอดคล้องกับงานวิจัยของเมธีนิสสะไร (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอหรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า การเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนาอำเภอหรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมแตกต่างกัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่วนการเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน

ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ควรให้คำแนะนำปรึกษาร่วมกับครู/ผู้ดูแลเด็กมากขึ้น และแนะนำหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น
2. ด้านครู/ผู้ดูแลเด็ก และให้การดูแล จัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย การ นั้นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ควรให้คำแนะนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับครู/ผู้ดูแลเด็ก
3. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยนั้นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี มีการแนะนำให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมวินัยและรู้ผิดชอบสมวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
2. ผู้วิจัยควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

บรรณานุกรม

- นพพงศ์ คงประจักร (2556). การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้อัปเดต]. มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- ปนัดดา หมอยา และธรินธร นามวรรณ. (2561). การพัฒนาระบบการนิเทศแบบสอนแนะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 15(69), 52-61.
- ปริญญช ณะนะฉัน, นิพนธ์ วรรณเวช และสาโรจน์ เฒ่าวงศ์กุล. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของ ผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กาญจนบุรี. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 5(1), 1-12.

- พรพรรณ รั้วโลกร. (2563). การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารโรงเรียน เปรมประชา
วัฒนา จังหวัดนนทบุรี (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร). DSpace at Silpakorn University. [http://ithesis-
ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/3010](http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/3010)
- เมธินี สะไร. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอศรีโสธร สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา). DSpace Repository.
<https://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yrui/5083>
- รัชณี สุวรรณเกษร. (2562). การนิเทศภายในโรงเรียน. <http://gotoknow.org/blog/rutchanee/192769>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). ศาสตร์และศิลป์ในการนิเทศการศึกษา. โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาวดี เหลียวเจริญ. (2562). การนิเทศภายใน: หลากหลายวิธีในการปฏิบัติ. <http://nitad.wordpress.com>.
- สุริย์รัตน์ หลิมเล็ก. (2558). ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร). DSpace at Silpakorn University.
<http://ithesisir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/82?mode=full>
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. (2567). สารสนเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. ที่ว่าการอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี.
- Puckett, M. B., & Black, J. B. (2018). *Digital Play Computer Games and Language Aims in the
Second Language Classroom*. Routledge.